

Skjernøyposten

— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME —

NR. 1

VINTER 1994

26. ÅRG.

Skjernøyposten

JUBILERER - ER 25 ÅR

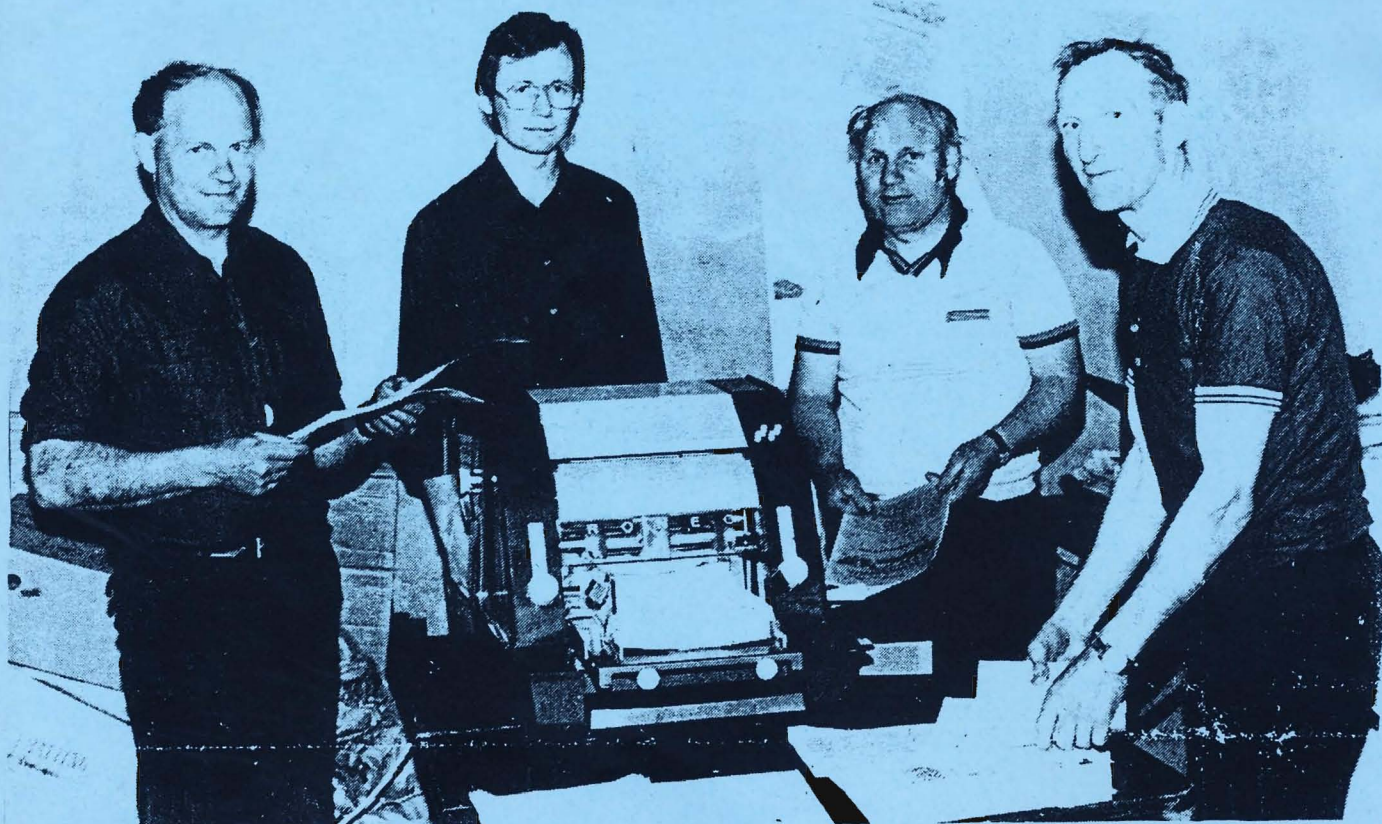
DET ER MED STOR GLEDE OG DYP TAKKNEMLIGHET AT VI NÅ KAN GI UT NR. 101 AV "SKJERNØYPOSTEN" SOM VED DETTE NUMMER KAN FEIRE 25 ÅR. SELV VAR VI IKKE SIKRE PÅ AT DET SKULLE BLI HALVDELEN AV ÅR EN GANG. VI VAR OPTIMISTISKE, SÅ FIKK EN SE ÅSSEN INTERESSEN BLE. RESPONSEN BLE GOD, OG AV DEN GRUNN KAN VI I DAG GI UT "SKJERNØYPOST" NR. 101. VI SYNS DET IKKE VAR SÅ MANGE ÅR SIDEN VI HADDE VÅRT FØRSTE REDASJONSMØTE HJEMME HOS HÅKON PÅ FORSOMMEREN EN GANG I 1968. ÅRENE ER JO GÅTT OG VI ER 25 ÅR ELDRE. MANGE SKJERNØYBEBOERE ER REIST HEN, OG MANGE NYE ER KOMMET TIL, VI KAN VEL SI DET ER EN ANNEN GENERASJON SOM LESER "SKJERNØYPOSTEN" I DAG. VI SENTE CA: 55 NR. TIL AMEIRKA DEN FØRSTE TIDEN, NÅ SENDER VI UNDER 20, SÅ FØRSTE GENERASJON SKJERNØYFOLK ER NESTEN BORTE. ANNEN OG TREDJE GENERASJON ER SKJERNØY LANGT BORTE, OG DET NORSKE SPRÅK ER IKKE GODT Å FORSTÅ. VI ER FORSATT OPTIMISTISKE OG TAKKER FOR GOD RESPONS VI HAR FÅTT GJENNOM ÅRENE, BÅDE AV INNLEGG OG GOD OMTALE. FOR 5 ÅR SIDEN VISTE VI EN DEL AV DET VI HADDE SKREVET OM DE SISTE 20 ÅR. DETTE HAR VI OGSÅ TENKT Å GJØRE DENNE GANGEN, FOR DET HAR JO SKJEDD-LITT AV HVERT PÅ SKJERNØY SIDEN STARTEN AV "SKJERNØYPOSTEN".

For 5 år siden skrev vi hvordan vi startet det hele en febuardag i 1969, og at "Skjernøyposten" skulle være et bindeledd mellom Skjernøfolk bosatt på øya og Skjernøfolk som hadde flyttet ut. Slik ble det - Skjernøyposten for over hele verden, fra Australia og fjerne østen, USA og Canada, Europa og Norden. Siden den gang til i dag er også Skjernøyposten blitt et bindeledd mellom hyttefolk og andre som er interisert i øya og mellom Skjernøfolk.

Abonenttallet har holdt seg nogenlunde stabilt de senere år med litt økning så nå trykker vi ca: 340 4 ganger i året. Som nevnt tidligere år har det ikke alltid vært like lett å få fatt i stoff nok (vi har vel forpliktet oss til å gi ut de 10 sider) og det var et frammskritt for 11 - 12 år siden da vi gikk over til kopimaskin, da kunne vi fylle ut sidene med bilder tegninger o.l. I dag har vi stoff nok. Folk har vært mye flinkere til å sende inn innlegg. Dette er morro, enkelte ganger har vi hengt på ekstra sider for å få med alt. Vi er også gått inn i litt samarbeid med Skjernø historielag som har hatt faste innlegg, og vi har også fått mye interessant stoff derfra. Vi har også innlegg fra Skjernø vel. De første årene hadde vi en følgetong som gikk over flere år som hette: "Det var i krigens tid." Dette har vi tenkt å ta opp igjen senere da det er gjort interjuver med folk som bor og bodde på øya under hele krigen, hvor de forteller om daglidagse ting, om fiske og euvakuering av øya.

Som også nevnt tidligere begynte vi med "to tomme hender", samlet stoffet og dro inn til Kristiansand hvor den ble skrevet av og stensilert på stensilmaskinen i Yngelingsforeningen. Utgiftene ble dekket av et lån i Skjernø vel. Vår første stensilmaskin kunne vi kjøpe ca: halvannet år senere (håndsveivet) siden har vi byttet ut to stensilmaskiner og to fotostatmaskiner som var utslitte. Ny maskin kjøpte vi for et år siden og har virket tilfredstillende.

For 15 år siden kunne vi feire 10 års jubileum, da hjalp "Lindesnes" oss med noe av trykkingen. Kanskje det største i forbindelse med det jubileumet var et innslag T V programmet "Norge Rundt" gjorde av oss. Nedenfor bringer vi et bilde av oss i redaksjonen som "Lindesnes" tok av oss for 15 år siden.

Hele redaksjonen i Skjernøyposten fotografert med stensilmaskinen, hvorpå avisen blir trykt i løpet av et par timer. Fra venstre: Aalvik, Jensen, Walvick og Karlsen.

SKJ

- ORG

Redak

T red

Georg
og No

Adr.:

Postg

Konta

Mrs.

RD 1,

N.Y.

Abonn

USA \$

En la
er på
kulin
sjøen
vært
land
med g
helst
og to
garn
lite
nokså
få da
ut på
Seier
te. I
hvert
kilo
ser u
silde
trek
for d

SKJERNØYPOSTEN

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik

Tlf. 38 26 86 11

I redaksjonen: Håkon Karlsen,

Tlf. 38 26 85 41

Georg Walvick Tlf. 38 26 86 36

og Norvald Jenssen.

Tlf. 38 26 86 75

Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:

Mrs. Agathe Thompson

RD 1, Box 423, Stone Ridge

N.Y. 12484

Abonnementspris pr. år kr 40.-

USA \$ 8.-

Ellers har været også hindret reketrålerne, men det har i perioder vært svært mye reker ute på Revet, men med bare noen ganske få turer ut der siden jul, kan det jo ikke bli så mye av det, og her under land er rekefangstene mye mindre.

Ja, dette var ikke så veldig oppmuntrende lesing, verken for fiskerne eller fiskeelskere, men når dette skrives, 4. mars, skinner sola, det drypper fra taket, vinden har stilnet, dagene er blitt lengere og det går mot vår.

Bare det gir nytt mot til nye utfordringer med gode fiskefangster igjen. Lykke til alle lesere!

litt fiskeprat

En lang, kald og blåsende vinter er på hell, og med all nordaustakulingen med harde strømmer på sjøen, har fiskeværet i vinter vært elendig. Bare helt under land har det vært fiskemuligheter med garna. Og fiskefangstene har helst vært dårlige, en del lyr og torsk, men med de mange hundre garn som er i sjøen, på et så lite område, blir fisken tatt opp nokså fort. For det er bare noen få dager at en har kunne kommet ut på de ytterste fiskeplassene. Seien er til denne tid helt borte. Det er mye mort og småsei hvert år, men når den nærmer seg kiloen er den borte vekk. Det ser ut til at den ikke finner sildeåte eller annen mat og må trekke ut på de store bankene for å finne føde nok.

Lørdag morgen 19. febr. døde Per Tønnes Solvang, 40 år gammel.

Det er uforståelig at en mann i sin beste alder faller om, og som vi alltid har trodd var i veldig god fysisk form.

Per Tønnes likte å gå på ski, og var det meget ofte. Videre var han aktiv i Mandal Turnforening og var tidligere formann i Mandal dykkerklubb. I Turnforeningen var han trener for turnerne.

Alle var med i begravelsen for å vise ham den siste ære, så det var dobbelt så mange som gravkapellet kunne romme.

Vår dype medfølelse går til hans kone Rita og hennes to barn, Line og Anders, som mistet sin mann og far så altfor tidlig.

Fred over hans minne. -----

En av øyas eldre garde, Edith Gundersen, døde 8/12-93, 88 år gammel. Hun var utdannet barnepleier og arbeidet med dette noen år. Senere var hun hjemme og stelte for sine foreldre og broren Edvard, så lenge de levde.

Hun var syk det siste året og var da på Mandals Sykehus og Sykehjem. Vi lyser fred over hennes minne. -----

Ungdomsforeningen

Arbeidet med moderisering av kjøkknet på kapellet er i full gang, og ventes å stå ferdig lørdag 26. mars, da Ungdomsforeningens utloddning skal gå av stabelen.

I den forbindelse er det sendt ut en seddel til alle hustander (er vist til høyre) med bønn om økonomisk støtte. Arbeidet består i å lage kjøkknet noe større med å minske litt på andre rom, og det blir satt opp nye vegg og takplater. Selve kjøkkeninredningen kommer ferdig. Alt arbeid foregår på dugnad av tre forskjellige lag som har en uke om gangen. Det vil si mandag, tirsdag og torsdag fra kl 17.00 til 21.00.

Nå er vi i begynnelsen av mars og en ny seddel er sendt ut. Denne gang gjelder det innbydelse til møteuke som går fra 15. til 20. mars ved Knut Svein Dale. Møteuken er lagt opp litt annerledes med familiemøte kl 16.30 torsdag og familiegustjeneste søndag kl 16.30. Fredagen arrangerer Ungdomsgruppa rekefest, og det kommer en gruppe fra Svennevik som synger.

Videre i vinter har kveldsbibelskolen hatt 3 kvelder med forskjellige emner, og det har vært fastelavensfest, og tillegg til vanlige onsdagsmøter. Men det har ikke vært så enkelt med tilstillinger da kjøkknet har vært helt rasert. Så framover er det som før nevnt Ungdomsforeningens utloddning som blir kl 17.00 lørdagen før Palmesøndag med inntekt til kapellet. Og her håper en på stort besøk, som det har vært de andre årene. Det er mange og fine gevinster.

Årsmøtet i Ungdomsforeningen ble holdt onsdag 8. des. 1993, og framøtte var ca: 30 personer. Formann Åshild Aalvik leste årsmeldingen som viste et jevnt godt arbeidsår i Guds rike. Møtevirksomheten og årsmøtet har vært det jevne, det samme viste årsmeldingen fra Ungdomsgruppa og Yngres. Det som ikke er så helt enkelt er å få folk til alle styreverv og komiteer. Dette krever en del folk, så det hender at folk som har hatt verv flere år må stå et par år ekstra, og dette er ikke greit. Men det ble samtidig på årsmøtet frambrakt en stor takk til dem som år etter år er villige til å stille opp. De nye styrene i de forskjellige lag er:

Ungdomsforeningen.

Åshild Aalvik (fork. gjennv.)

Roald Syvertsen (nestf. gjennv.)

Olav Aalvik (kass.)

Alf Tore Gundersen (nyvalgt)

Eilif Chridtrnsen.

Yngres.

Ingebjørg Austrud

Lillian Dyrstad

Steinar Greipsland.

Modernisering av kjøkken og etterisolering av kapellet.

På Generalforsamling 22. sep. 93, ble det vedtatt at vi skal modernisere kjøkkenet. I den anledning vil vi be deg om din hjelp til å klare dette økonomisk. Komiteen som har arbeid med planene, har kostnadsberegnet hele prosjektet til ca. kr 70 000,-.

Videre ble det vedtatt å etterisolere huset, kostnad beregnet til ca. kr 20 000,-. Dette arbeidet vil bli utført etter at kjøkkenet er ferdig. Vi vil sende ut postgiro hvert kvartal, og håper at beløpet er nådd innen 2. år.

Hilsen styret i Skjernøy Kr. Ungdomsforening.

Ungdomsgruppa.

Elin Dyrstad

Tom Inge Dyrstad

Björg Greipsland (gjennv.)

Sigurd Aalvik (gjennv.)

Monika Gundersen

Da fakkelen med den olympiske ild før land og strand rundt i hele Norge, var den også innom Mandal søndag 5. desember i fjor. Her, som andre steder i landet, var det stort oppbud av folk og stor stas. Det krydde av folk på Tiedemanns plass da fakkelen ble løpt inn.

Den store ære av å tenne flammearket fikk en beboer i Norges sydligste hus, 12 år gamle Susanne Berge fra Ytre Farestad. Well done!

Vi bringer et bilde "lånt" fra "Lindesnes", som viser den store be-
bivenheten.....

Er fram og tilbake like langt?
Nei! sier Sørlandsruta. En Mun-
ter liten episode kan belyse
dette. - En bilett fra Farestad
til Mandal koster (kostet) kr
9. - (honør) Da er det nærlig-
gende å tro at det koster det
samme fra Mandal til Farestad.
Men ikke så! Jeg tok bussen opp
en dag og betalte taksten, kr 9.
Da vi skulle hjem bad jeg om en
bilett til Farestad: "Det er 9
kroner" sa jeg. (et er stadig
nye sjåførere på denne ruten.)
Han trykker på en masse knapper

og kom til at det koster kr
10.- "Åå, men jeg betalte da kr 9
opp, og trodde ellers at fram og
tilbake var like langt, men det
gjelder kanskje ikke lenger?"
"Jooo, men det erslik at der er
forskjellige soner, og en sone be-
gynner på Farestad, men fra Mandal
og tilbake blir det litt annerle-
des" "Ja, det er ikke så enkelt å
orientere seg i dataalders
virkelighet. - Men nå har de vist
funnet ut at det tross alt er
like langt og tar kr 10.- begge
veier.

Like over nyttår fikk Skjernøy vel oversendt kr 10.000 av Assuranceforeningen Gard-Gjensidig (til høyre) hvor de håper at beløpet kommer flest mulig Skjernøy-beboer til gode. Gard vil også overbringe en takk til den enkelte, og håper folket er tilfreds med oppryddningsarbeidet.

Her på Skjernøy må vi si oppryddningsarbeidet var bra. Det er lenge siden strendene har vært så reine. Men i dag et år etter forliset flyter det ennå inn til strendene de gule og røde plastrørene som hadde innholdt sprengstoff. Vraket ligger fremdeles der den ble liggende med alle delene spredt rundt i ca: 150 m omkrets.

Fiskerne har flere ganger forlangt delene fjernet men Kystverket mener da det ikke ligger til hinder for ferdsel på sjøen kan de ikke forlange vraket fjernet. Men rundt skjærene hvor vraket ligger er og har alltid vært en god fiskeplass, og flere fiskere har mistet bruk eller fått opprevne garn det siste år. Det er også kommet opp mange smådeler som sjakkell wierbiter, platestykker ol.

Nevner i samme forbindelse i sommer da Alf Pedersen slo jordet satt maskinen seg fast. Det viste seg det var en halv sjakkell fra m/s "Stavfjord" som hadde satt seg fast i kniven.

Gjennom fiskerorgansjonens årsmøte i vinter krever fiskerne at eierne av vraket som i dette tilfellet er Assuranceforeningen Gard-Gjensidig at vraket fjernes med en gang. Det er også fiskere som har brukt området alle år som har måtte finne helt nye fiskeplasser.

ASSURANCEFORENINGEN
GARD-GJENSIDIG
Mutual Protection
and Indemnity Insurance
PO Box 1543 Myrnes
4801 AULENDAL
NORWAY
Telephone 37 01 31
International 47 37 01 31
Telecopier 47 37 02 14
Telex 21812 CLC NO
Please quote our
P&I or PD&O Number

Skjernøy Vel
v/formann Tønnes Berge
Skjernøy, 4500 MANDAL

Your Ref:
Our Ref: P&I nr 2937/92/HM-gk
Date: 6 desember 1993

M/S "STAVFJORD"

Forlist utenfor Mandal
9 januar 1993

Som De er blitt gjort kjent med gjennom Vest-Agder Politikammer, ønsker Gard overfor lokalbefolkningen på Skjernøy å tilkjenne sin tilfredshet med all velvillig assistanse i forbindelse med M/S "STAVFJORD"s forlis. Vi sender derfor vedlagt sjekk pålydende:

NOK 10.000,00

til Skjernøy Vel i det vi håper at beløpet kan komme flest mulig av beboerne på aya til gode. Ved en passende anledning ber vi Dem vennligst overbringe vår takk til den enkelte.

Forøvrig vil vi uttrykke det håp at lokalbefolkningen er tilfreds med det oppryddingsarbeidet som er blitt foretatt i regi av Gard.

Måtte alle gode krefter forby at "aya" igjen skulle bli involvert i et lignende ulykke.

Avslutningsvis vil vi benytte anledningen til å ønske den enkelte en riktig god jul og et godt nytt år.

Med vennlig hilsen

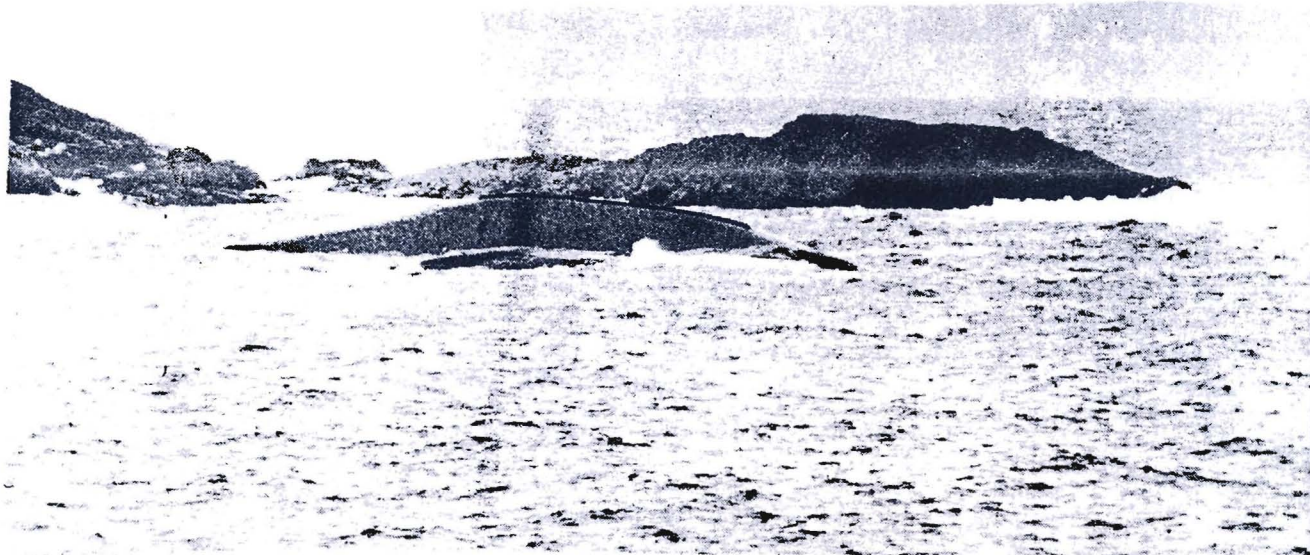
ASSURANCEFORENINGEN GARD
-gjensidig-

Hårald Marland
Havarisekretær

vedlegg

GARD (UK) LIMITED
16 Bankers Quay
Telephone 071 533 5991
Telex 071 623 8657
London EC4M 1BD Telex 580891 GARDUK G

GARD P&I JAPAN AND FAR EAST
Tokyo Sakurada Bldg 4F Telephone 31 3 3541
1-1-1 Nishi-Shinjyuku Telex 31 3 3541
Minato-ku, Tokyo 105 Telex 323942 GARD

25 ÅR

Så er altså Skjernøyposten blitt 25 år. Det er jo i og for seg ikke noen høy alder, men når en tenker på at det er de samme som startet den som fortsatt holder på, så er det jo tross alt blitt noen år.

Det har skjedd en stor utvikling på disse årene, på alle områder, også den økonomiske. Mens et årsabonnement det første året kostet kr. 5.- må vi i dag ha kr. 40.- for å ballansere. Det er faktisk en 8-dobling. Men portoen har mer en holdt følge, fra kr. 0,45 til kr. 4,50 i dag, og det samme gjelder for de øvrige tingene vi bruker.

Vårt utstyr har også fulgt den tekniske utvikling. Vi husker godt vår første alderstegne sten-silmaskin, som vi sveivet for hånd. Vi har mer eller mindre slitt ut 4-5 maskiner, men så er det også blitt atskillige tusen ark som går gjennom maskinen i løpet av et år. Den nye kopimaskinen vi har i dag er en forholdsvis moderne utgave, som vi håper å få mye glede av.

Vi har dekket atskillig i disse 25 årene. Ja, det er faktisk blitt en liten Skjernøyhistorie av det. Vi har prøvd å registrere den enkelte Skjernøybeboer, fra den tid, fra fødsel til død, skolestart, konfirmasjon, bryllup osv.

Vi har også prøvd å ta opp det som skjer av dagsaktuelle ting, samt historiske begivenheter. Mye har selvsagt gått oss forbi, men det er jo tross alt bare en hobby vi driver med. Vi kunne gjerne ønske oss litt mer hjelp fra andre, reaksjoner på det vi skriver om, ideer ril annet som kunne taes opp osv.

Vi har altså holdt på i 25 år og har foreløpig ikke tenkt å gi oss. Men etter hånden vil det jo uvegerlig bli behov for utskifting, og vi håper at der da er andre som er villige til å overta, slik at SKJERNØYPOSTEN kan fortsette i ennå mange, mange år framover.

XXXXXXXXXXXXXX

NÅR SKJEDDE DET ?

Det hender vi diskuterer når forskjellige begivenheter har inntruffet. Vi har her prøvd å ta med årstallet på litt av det som har skjedd på øya, men det blir jo bare en bitte liten del av alt av betydning scm har skjedd. Det kunne være interessant om en eller annen kunne tenke seg å komplettere denne lista.

- Dyrstad skolehus ble bygd i 1877. Farestad gamle skole i 1878. Nytt skolehus bugd i 1927, som brant 14/4 1932. Det ble bygd opp samme året og åpnet i sept. 1932.
- Krambua ble åpnet i 1892 og driften opphørte i 1992.
- Postombringelse på Skjernøy fra 1895 - av Nikolai Olsen. Sigvald Berge begynte postrute til Omland i 1931. Bendik Berge begynte med passasjerferje Bergstø - Omland straks etter krigen. Egil Jacobsen overtok i 1947-48 og kjørte fra Rosnes, Farestad, Bergstø til Ramsvåa, senere også Skjernøysund. Harry Larsen fortsatte fra 1956 til ferjeruta opphørte i 1965.
- Rosnesbrua ble åpnet 23/5 1953 og Skjernøybrua 29/5 1964.
- Barneskolen flyttet til Ime fra høsten 1967.
- Elektrisk lys til øya i 1923. Moloen på Dyrstad kom i 1968.
- Veien Valvik-Dyrstad-Skjernøysund kom i 1895. Skjernøysund-Berge-Farestad i 1898 (ny vei 1965). Farestad-Valvik i 1926. Utbedret 1969. Valvikbakken ny i 1984. -----

NÅ SLÅR VI ET SLAG FOR KAPELLET.

DETTE GJELDER OSS - tidligere øyboere
og alle hytteeiere på Skjernøya.

Vi er alle glad i KAPELLET vårt.
Dessverre varer ikke alt evig. Dette gjelder også
kjøkkenet i kapellet, som nå må moderniseres.

Arbeidet gjøres på dugnad, men der trengs penger
til nytt utstyr.
Dette vil koste ca kr 70.000,-.

Samtidig vil hele kapellet bli etterisolert for
ca kr 20.000,-.

La oss vise at vi fremdeles er glade i øya og kapellet
vårt.

Send ditt bidrag,- stort eller lite til:

Skjernøy Kr. Ungdomsforening,
Innsamling kjøkken / isolering,
v/ Eilif Christensen,
Skjernøy,
4500 Mandal.

Bankgiro: 3040 21 44927
Postgiro: 0826 0429 184

Alle fastboende på øya vil få tilsendt giroblankett

Silken Ellis Hansen

II

HVOR STÅR HVA I SKJERNØYPOSTEN.

Vi har skrevet om mangt og meget i Skjernøyposten gjennom disse 25 årene. Av og til kan det bli disjunksjon om forskjellige hendelser, tidspunkt osv. "Det står i Skjernøyposten" kan vi hevde. Ja, det er vel og bra, men hvor? Vi har prøvd å rette litt på dette ved å ta med noen temaer som det har vært skrevet om. De som da har spart på Skj.p. eller fått den bundet inn som bøker, kan da bare slå opp og finne nevnte artikkel. Det har vært svært vanskelig å vite hva vi skulle ta med, hva som måtte interessere den enkelte. Men her følger inntilfallet noen artikler som dere kan slå opp og studere videre.

Det var i krigens tid: Fra nr. 4/69 - 4/72.

Rosnes og Farestad Kvinneforening 100 år, 4/71. Dikt om los Salve Evertsen, 4/73. Om vei og veibygging På Skjernøy i tidligere tider Skjernøya, 10 år etter brua, 2/74. Utflytterfest, 2/74. (1/74)

Da Skjernøya fikk elektrisk lys, 1/76. 100 års jubileum Dyrstad skolehus 3/77. Da den røde hane gol over Rosnes, 1/79.

Gammelt navn på Skjernøy, 4/79. Inga i Bergsdalen forteller, 4/80.

Evakuering fra Skjernøy i 1941, 4/81, 1 og 2/82.

Bygdeborg på Skjernøy etc. 3/84.

Frigjøring - Fred, 40 år i frihet. + historier fra krigen, 2/85.

Salve Evertsen, 2/86. Postens historie på Skjernøy, 3/87.

Uværsdag i 1987, 4/87. 75-års jubileum kapellet, 4/88.

Foretningsdrift på Skjernøy, 1 og 2/89.

Stjernøens Opphugningskompanie 2/90.

Krambua slutter av, 1/92.

Dynamittskipets "Stavfjords" forlis, 1/93. Skolefesten, 3/93.

SMÅNYTT FRA ØYA

12 oppsittere på Vesterøya har tilbudt Staten, gjennom Mandal kommune, holmen Færøy til en pris av i overkant av 2 mill. kr. Holmen som er på ca. 600 - 700 da. vil kommunen bruke til friareal, på lik linje med de andre holmene som er oppkjøpt av staten. Da beholder grunneierne beite- og lakserett som før, men en kan ikke gjøre noe som f.eks. bygging o.l. Færøy kan være fin som friareal, men det kan også være en del blåsende. -----

Etter initiativ fra Skjernøy Historielag, ser det ut som det kan komme på tale å restaurere eller bygge opp et ca. 1500 år gammelt langhus ute i Rosneskauen. Murene som viser husets størrelse er helt tydelige og hvis dette blir realisert, vil det sikkert bli en stor turistattraksjon. -----

Under byggingen av kjøkkenet på kapellet, ble det også ryddet ned fra loftet over. Der ble det funnet et enormt stort vepsebol. Det hadde vært festet til et av sperrene, men var blitt så tungt at det hadde famlet ned. De hadde bygd ufortrødent videre mellom to takbjelker og hadde fylt ut mellomrommet mellom disse. Det ble anslått å måle ca. 60 x 60 cm, og var like høyt. Det var fullt intakt og fullt av vokstavler - men ubebodd, heldigvis. -----

Veien Farestad - Valvik har vært under utbedring siden i fjor høst. Men før jul kom snøen og siden har arbeidet vært stoppet. Det er vedlikeholdsbudsjettet i kommunen som finansierer arbeidet, og vi ser av avisen at det vil bli atskillig mindre vedlikehold i år på grunn av all snøbrøytinga. De siste dagers brøyting har vært godt på budsjettet så det skal være artig å se om

arbeidet på veien blir startet opp til våren. Veien skulle ha vært asfaltert til våren hvis en går etter oppsatt skjema. Der veien er lavest ved tjønna, har en begynt på hevingen og der er det bare en smal tarm å kjøre på. Det har vært mange nestenulykker der i vinter på det glatte føret, og det har også vært et problem for han som brøyter. En morgen gled også skolebussen ut i grøfta ved Hesteheia. ----

Vi ønsker Kristian og Elin Walvik velkommen til øya. Elin (f. Bjørtvedt) kommer fra Mandal, mens Kristian, hvis bestefar var Eugen Walvik, har sine røtter på Skjernøy. De har fikset opp og modernisert huset i Valvik og flyttet altså ut her like før jul. ----

3 nye Skjernøyborgere er kommet til siden sist. Først en jente til Torhild og Kurt Dyrstad på julaften. Der nest en gutt til Elin og Kristian Walvik 11/1 og endelig en jente til Inger Lise Adriaenssens og Per Herstad 27/1. Vi gratulerer samtlige hjerteligst. ----

3 barn ble døpt i kapellet 2. juledag. Foreldre; Anne L. og Jan Harald Syvertsen, barnets navn; Kristian. Foreldre; Lillian og Tom Inge Dyrstad, barnets navn; Nikolai. Foreldre; Christina Sætran og Tore Liseth, barnets navn; Aleksander. Og endelig var det barnedåp den 27/2. Foreldre; Elin og Kristian Walvik, barnets navn; Marius Kristian.

Vi gratulerer foreldre og barn hjerteligst. -----

Befolkningen her ute holder seg temmelig konstant. Vi hadde pr. 171 just passert 300 og det er kanskje en liten økning. Men hvis lokalplanleggingen blir godkjent, vil det nok bli en del bygging i årene som kommer. ---

Lokalplanleggingen på Skjernøy er nå ferdig. Det har vært en lang-dryg prosess, som startet opp i nov. 1990. En kan vel trygt si at arealgruppa har vært den mest arbeidskrevende. Over 30 møter + gårdsmøter og befaringer. Men nå er vi ved veis ende, (i hvertfall foreløpig), og allmøte er tillyst på kapellet 14/4 kl. 18.00. Alle husstander på øya, samt folk utenfra som eier mer enn 5 mal, vil bli informert. Hvis dette går igjennom blir vel det neste forhandlinger med de kommunale og fylkeskommunale myndigheter, før planen blir godkjent.-----

Vi takker hjertelig for all innkommen kontingent, og minner om at det er ennå noen som mangler. Noen har ikke betalt på en stund og vi undres på om det er en forglemmelse eller om de ikke ønsker bladet lenger. Hvis det sistnevnte er tilfelle, vennligst send oss et lite ord.-----

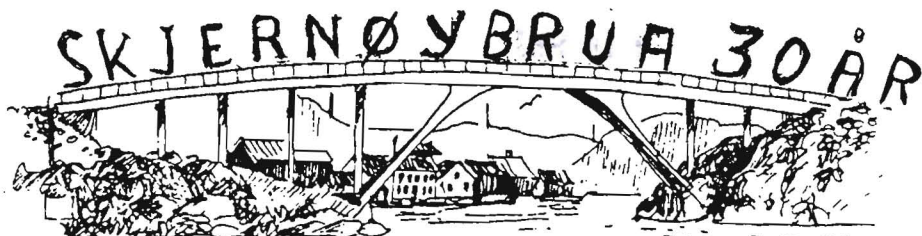
Hvordan skal vi så karakterisere vinteren 1993-94 ? Vi kan vel i alle fall være enige i at vi har hatt en god, gammeldags vinter - etter 6 års fravær. Mildværet

vi fikk i begynnelsen av des. fortsatte en stund. Siden ble det en skjønn blanding av pluss og - grader, snø og regn, i både des. og januar. Hvor mange ganger veiene snødde ned og det igjen ble mildvær og vi ballanserte på isvolker, før veiene igjen ble bare, har vi nesten ikke tall på. Julaften ble fin, men 1. juledag fikk vi en ny snøstorm, ca 25 cm. Men så var nyttårsaften bare helt nydelig, stille og klart med et utall av raketter som freste mot himmelen.

I februar fikk vi mer stabilt vintervær. Med unntak av den 1. var det - grader hver eneste dag, men det blåste en stødig sur og kald austavind.- Mot slutten av måneden og de første dagene av mars fikk vi en ny "ill-ri" og snøen fonnet seg kraftig opp.- Men så gikk det over til mildvær og regn igjen fra den 3. mars, og siden har det vært sørvestlig og regn. Veiene ble igjen bare og det har minnet kraftig på snøen. - Vi er snart i midten av mars og snøklokker og krokus spirer fram der snøen forsvinner.

Vi ønsker vel møtt igjen her på forsommeren.-----

Så er det snart gått 30 år siden vi sto feststemt og ventet på at saksen skulle fjerne den siste hindring på fastlandsforbindelsen til Skjernøy.

Den offisielle åpningen fant sted i nydelig forsommervær 29. mai 1964, med stort frammøte av mange celebriteter, og til og med vårt forholdsvis nye supermedia fjernsynet. Den uoffisielle åpningen hadde vi foretatt i god tid før dette.

Jeg var selv 18 år den gang, og i ferd med å flytte fra øya for videre utdannelse etter at realskolen i Mandal var avsluttet den våren. For alle fastboende og andre med tilknytning til øya hadde brua meget stor betydning. For de unge som drev med mange aktiviteter i Mandal, det være seg utdannelse, i idrett, eller jobb, var det svært viktig å kunne komme å gå utenom faste rutetider for båt og buss. Det innebar at sykler i robåt, eller moped i et skur på fastlandet ble historie. Det samme gjalt "rapping" av båter for å komme over Skjernøysundet, enten man gjorde det selv eller andre hadde kommet en i "forkjøpet". Og selvsakt var den faste forbindelsen av uvurderlig betydning for dem som hadde sitt daglige virke på fastlandet, og for dem som hadde behov for offentlige servicetjenester som legebesøk og lignende. Den daglige båttransporten av folk som arbeidet innen håndverk og industri i Mandal gikk raskt over i historien, litt vemodig, men du verden for et fremskritt, fra en lang og ofte svært sur arbeidsdag, med vind og kulde og uberegnelig sjø i elvemunningen.

Men den aller største betydningen brua hadde, var tilpasningen til et samfunn i utvikling, det såkalte "moderende samfunn". Mye av oppbyggingen etter annen verdenskrig var unnagjort, og dagens velferdssamfunn begynte å ta form, på godt og vondt, privatbilisme, sentralisering av skoleverk og mye, mye annet. Folk var ikke lenger tilfredse med det enkle samfunnet, man ville delta mer i den øvrige samfunnsutviklingen. Folketallet på øya var på vei ned, gjennomsnittsalderen på vei opp. Flere og flere hus ble stående tomme, og svært få unge etablerte seg med nye hjem. Øya var sakte i ferd med å bli et sommersted, slik vi har sett masse eksempler på i vår nærhet. Nils Hald skrev i midten av 50-årene et dikt som illustrerer dette på en treffende og en tankevekkende måte.

TOMME HUS

Jeg sitter og hører på vindens sus
som nå bærer høstens toner.
Den stryker kjølig langs tomme hus
og bruser i trærnes kroner.

Lodden og trist står den nye dag
knugende mot min rute.
Bølger brytes i skumhvitt jag
mot båer og skjær der ute.

Tom og øde er stuen her -
som bærer den sorgens tårer.
Ingen sysler i huset mer -
borte er seil og årer.

Ingen barn som i sorg og fryd
møter en mor-mild stemme.
Kun veggsmeden tikker sin tærende lyd
hvor ingen mere har hjemme.

Nils Hald

Øya høsten 1956 (Skjernøysund)

Fors. neste side

Brua ga vår kjære Skjernøy det tilskudd som skulle til for å utvikle det livskraftige lokalsamfunnet vi har i dag. Ennå kan vi ønske oss lys i flere av de gamle hus, i tillegg til nye. Men utviklingen har gått den rette veien. La oss fortsatt utvikle vårt lokalsamfunn med dette for øyet, slik at etter følgende slekter ser tilbake på oss med takknemlighet.

Evert Knutsen.

«Lindesnes»

Fredag 15. juni 1979

Skjernøyposten — for og om Skjernøy-folk

- Hensikten med eksperimentet «Skjernøyposten» er å forsøke å gi en positiv og nøktern skildring av hva som hender og skjer på vår øy. Det er i første rekke de vanlige små lokale begivenheter vi vil forsøke å skildre, men selvsagt også de større fremskritt som skjer her hjemme. Men vi vil også forsøke å være et talerør for Skjernøyfolk og Skjernøy-interesserte hvor de enn måtte befinne seg. Vi vil derfor - så langt det lar seg gjøre - forsøke å få med nyheter angående disse, - nyheter som vil interessere oss her hjemme. Altså, nyheter om og for Skjernøyfolk nær og fjern.

- Slik het det innledningsvis i første nummer av Skjernøyposten som ble distribuert til de mange hjem på øya og til flere andre interesserte på nyåret i 1969. Skjernøyposten har siden den gang gjennomgått flere forandringer, - men kan i dag feire sitt 10-årsjubileum friskere enn noen gang. 40 8-10 siders «avis» er kommet

ut siden den spede starten - og samlet representerer de faktisk en historiebok for Skjernøya. Her er det blitt plass både til små og store begivenheter, - og man finner lett tilbake til fødsler, forlovelser, giftemål, fiskefangster, vind- og værreporter osv.

- Vi hadde snakket om å begynne med «Skjernøyposten» i lengere tid. Ja, vi diskuterte og planla så lenge at vi fant ut at noe måtte gjøres hvis et forsøk skulle bli gjort. Dermed satte vi i gang og Skjernøyposten var et faktum. Det var mye forhåndsarbeide som måtte utføres og med fire nummer i året er det en god del av fritiden som nettopp har gått med til «å fylle» Skjernøyposten; forteller de tre initiativtagerne, Sigurd Aalvik, Georg Walvick og Håkon Karlsen. Bare et års tid senere kom fjerdemann i redaksjonsklubben med, nemlig Norvald Jensen. Sammen har de fire «spikret» Skjernøyposten sammen i alle disse årene.

De første 5-6 nummerene av «Skjernøyposten» ble trykt i Kristiansand. Etter ca. et og et halvt år fikk man imidlertid råd til å gå til anskaffelse av en stensilmaskin - som riktignok måtte sveives med hånd. Midlene til denne ble samlet inn ved et Skjernøystevne i USA og overskuddet som stevnet gav ble brukt til innkjøp av maskinen. Denne gjorde tjeneste i flere år. -

men den var svært tungvint å bruke. Dessuten ble resultatet slett ikke slik som man ønsket seg det skulle være. Her skal det også skytes inn at startkapitalen til «Skjernøyposten» i sin tid ble lånt av Skjernøya Vel. Beløpet var på kr. 200 og disse ble betalt tilbake etter et snaut år. Utviklingen medførte imidlertid at man fikk anledning til å kjøpe en stensilmaskin i 1973.

Kvinner har heller aldri sittet i avisens redaksjon. God hjelp har de fire som står bak avisen imidlertid hatt fra «det svake kjønn», bl.a. til å brette avisen sammen, putte den i konvolutter, stifting osv. Dessuten er de respektive hustruer med på den årlige rekefesten som redaksjonen unner seg. Det er det eneste utlegg man har i så måte, - men da går det også med fem kilo reker.

Kan her
dri så
ingen
være ve
som har
har vi
brukt i
nummer
med to
på ca.
et stor
Grunner
denne
silmask
vanskel
milst t
trykkir
rte. Og
statmas
oss som
hele de
å skriv
med er
da vi k
etterhv
vet. Og
kan ta
å nå g
måtte ø
sette i
vil bli
For å f
oss nød
smule,
påta os
ting so
1,- pr.
ne mask
i tider
SMÅ
Som kjøn
tvungen
men de v
fra de f
Her på ø
des. med
47 not 5
tvungen
også var
enkelte
fram til
ter. Sli
fløste k
inn for
tatt det
gjennomf
gang.
De har i
"Bergylt
Tregdove
vinter
ryddinge
var satt
Ved de y
vinter,
det unne
bredere,
ellers i
at de k
i vinter
bli asf
Også på
veiarbe
fra bus
Torgeir
og gjør
nok må
særende
Og tven
Stanley
stykke
fjerne
son. M
laget o
litt le
dot for
Erling
Det er
med en
har få
Egil J
torek
stua.
sterat
kanter

SOMMER - 83 Smånytt fra øya

Kan hende leserne vil merke en aldri så liten forandring i trykkingen av dette nummeret. Takket være velvillighet av Skjernøy Vel som har ytet oss et lån på kr 5000 har vi gått til innkjøp av en brukt fotostatmaskin som dette nummeret er trykt på. Tilsammen med telieverk kom denne maskinen på ca. kr. 10.000, så det har vært et stort løft for avisen. Grunnen til at vi har investert i denne maskin er at de gamle sten-silmaskiner er på vei ut og det er vanskelig å skaffe deler, og ikke minst ting som er nødvendig for trykkingen, som stensiler og sve-rte. Og ikke minst vil også foto-statmaskinen lette arbeidet til oss som arbeider med avisen da hele det tidkrevende arbeidet med å skrive stensiler er borte. Dermed er trykkingen så mye enklere da vi kan trykke hvert enkelt ark etterhvert som det er ferdigskrevet. Og fordelene er også at vi nå kan ta inn bilder og tegninger, så nå går det an å forandre der en måtte ønske. Nå går det også an å sette inn reklame, men om dette vil bli gjort hører framtiden til. For å finansiere maskinen ser vi oss nødt til å øke kontigenten en smule, og vi er også villig til å låta oss trykking av forskjellige ting som folk måtte ønske, mot kr. 1,- pr. ark. Så vil vi håpe at denne maskinen vil gi oss mye glede i tiden framover.-----

SMÅ NYTT VINTER 71

Som kjent har det vært foreslått tvungen renovasjon i hele kommunen, men de ville først høre uttalelser fra de forskjellige Vel-foreninger. Her på øya hadde de møte den 15. des. med det resultat at de med 47 mot 5 stemmer vedtok å gå mot tvungen renovasjon. Det ville jo også være litt av et problem for enkelte å få fraktet søppelet fram til hovedvei, sommar og vinter. Slik var stemningen i de aller fleste kretsar, bare et par gikk inn for det. Kommunen har foretatt tatt dette til følge og vil ikke gjennomføre ordningen i denne om-gang.

De har i vinter igjen arbeidet på "Borgyltveien" (Skjernøysund bru - Tregdeveien). De begynte i fjor vinter, men måtte slutte av da snøryddingen slukte alle pønger som var satt av til veitvedbedring. Ved de ypperlige arbeidsforhold i vinter, har de fått mye av arbeidet unna. Veien er blitt en del bredere, spesielt i svingene og ellers i bedre stand. Vi får håpe at de kan gjøre seg helt ferdige i vinter, slik at den muligens kan bli asfaltert til sommeren.

Også på Ytre Farestad foregår det veiarbeide. Det er den gamle veien fra bussholdeplassen og ut til Forgeir Berge som blir utbedret og gjort bredere. For å få bredde nok måtte de ta et par meter av sørenden av Alf Salvesens fjøs. Og tvers over for hans hus - mot Stanley Wathne - er de gått et stykke inn i fjellet. De må også fjerne bislaget hos Johan Kristiansen. Men her har Johan tidligere laget et nytt tilbygg til huset litt lengre fra veien. Veiarbeidet foregår i kommunal regi.

Erling Jonsson har fått ny båt. Det er en 21 fots åpen fiskerbåt med en 6 hestors Sabb diesel. Den har fått navnet "Postus".

Egil Jacobsen drog i vinter en torak på 27 kg. på rigle i Røykstua. Det er så vidt vites den største torak som er tatt på våre kanter. Noen bedre?

Samtidig vil vi nevne at det er satt opp skilter i Skjernøysund, det hvor maks fart for båter er 5 knop. Det har vært overtredelser, men jevnt over blir skiltene respektert.-----

Også Olsoek ble feiret som før om årene med samling ved Dyrstad skolehus.-----

Det ble på forsommeren satt opp skilter som forteller at veien Dyrstad - Skjernøysund nå kun er gang-og sykkelsti. I førstningen var det litt problemer på Dyrstad da skiltene ble satt oppe i går den. Som regel i helgene var det flere biler som tok turen rundt øya, også om nettene. Nå ble det slik at bilene måtte snu deroppe hvor det er nokså trangt, og det ble et veldig bråk. Nå er det rolig på denne veistubben, så det er deilig å gå der.----- Ellers har vi et ganske svakt håp om at Valvikbakken vil bli gjort noe med i vinter. På forsommeren ble det tatt oppmåling sammen med grunneierne for grunneierstening. Bakken vil bli rettet ut og løftet i bunnen og det vil bli en betydelig skjæring på toppen. Ja så får en håpe og se om noe vil skje.-----

SMÅNYTT VINTER-71

Et nytt hus er under oppførsel på Dyrstad. Det er Georg og Vigdis Walvick som skal bygge i heia på østsiden av Fidja. Kloakkken har det vært problemer med. Men til slutt gikk kommunen med på å forskuddføre en kloakkledning ut i sjøen, mot at alle nye hus skal betale en tilkoblingsavgift på kr. 2500.-. Denne ledning er nå kommet i gang med å legges.

Også i Valvik er kloakkken et problem. Dette gjelder Sigurd og Olav Ålvik som nå søker for å få lagt en kloakkledning der. Nå har formannskapet gått med på at en kloakkledning skal legges, mot at de andre hus også kobler seg til ledningen. Til-koblingsavgift her blir kr. 3000.- for nye hus og 2000.- for de øvrige. Men først må dette bli behandlet i bystyret.

Vi kan gratulere Else Berge (datter til postmann Sigvald Berge) med sin forlovelse til Kjell Grøsfjeld. Hun driver det forevrig i friser-faget borte i Stavanger.

Og så kan vi ønske den fjerde redningsskøyte-familie velkommen til øya. Det er Aud og Petter Steffensen med deres 10 små, gamle sønn, Peder. De kommer fra Vesterålen og har leid hus hos Ger-man Gabrielsen.

Vi var litt inne på været i vinter og det har da også vært enstæn-de. Men bare for å vise at den ikke totalt hadde glemt oss, gav vinteren et iltert lite gleis i månedskiftet febr./mars.

VÅREN - 81

VARDEN PÅ RYVINGEN

Som alle Skjernøypostens lesere vet så eier Ytre Farestad 2/3 av øya Ryvingen. Men varden på Ryvingen eies av Fyrvesenet. Den ble satt opp i 1832 og står på leid grunn, og har gjort det inn-til i år. Nå har folk på Ytre Farestad fått henvendelse fra Fyrvesenet om at de ønsker å kjøpe grunnen varden står på for kr. 140.-. At Fyrvesenet nå øns-ker å innløse grunnen skyldes nok at staten i disse dager fo-retar en viss rasjonalisering av saker og ting den har i vårt vidstrakte land.

Her kommer bl.a. inn tusenvis av ringrettigheter som det betales noen få kr. pr. år for, men som jo skaper et veldig ekstraarbeide med å betale ut.

Men varden på Ryvingen står altså på leid grunn, og det var den vi skulle se litt på. Kontrak-ten med Farestadfolk ble gjort i 1825 og lyder slik:

Vi underskrevene Fredrik Chris-toffer Gedde og jeg, Salve Ras-mussen Farestad og eyere af øen Ryvingen erkjenner herved å være overenskommet om følgende: Jeg Salve Rasmussen Farestad af Hal-så sogn og medunderskrevene eiøre overlader herved for oss og ef-terkommere eiøre, en plett på det høieste punkt af denne øen af 12 alen i gjennemsnitt eller opvarde til at opsette et sø-mærke, ligesom vi og overlader fri adgang fra stranden til byg-ningsstedet for færmelte merkes

opsættelse og fremtidige ved-likehold. Hvorimot jeg, Fredrik Christoffer Gedde har under-skriver på statens vegne og efter dertil givnen fuldmakt fra den nevnte eyere af øen, en årlig leye af 60 skilling - siger tresindstyve skilling spesie for færmeltd søemerkes konge-lige norske regjerings marine-departement tilstår for anbring-else og fremtidige vedlikehold på efternevnte fjell. Dette til bekræftelse haver vi med våre underskrifter og vitterligheds-mend forkynt.

Ryvingen pr. Mandal den 25. jule 1825. Fredrik Christoffer Gedde, Salve Rasmussen, Evert Gundersen.

De to sistnevnte med påholden penn. Gedde var havne-, kanal-og fyrinspektør og den øverste for fyrvesenet den gang. For der var ingen fyrdirektor da. Denne stilling ble først opprettet i 1842. Som det vil ses av det forannevnte så var leien 60 skil-ling pr. år den gang. D.v.s. 1/2 spesidaler. Fra 1/1 1877 ble pengebenevnelsen forandret til kroner. En spesidaler ble satt til kr. 4.-. Altså ble leien kr. 2.- og det har folk på Ytre Farestad mottatt til og med i år. Kontrakten står uforandret. Men nå vil altså staten innløse grunnen som varden står på, en gang for alle med kr. 140.-

Kontrakten ble inngått i 1825, men først i 1832 stod varden ferdig. Det tok altså 7 år før varden ble bygget. Kan det skyl-des at der egentlig skulle ha vært oppført et fyr på Ryvingen i de år, på samme tid som Oksoy fyr ble bygget. Men så ble Oksoy fyr dyrere enn beregnet, så der ble ingen fyr på Ryvingen den gang, bare dette sjømerket. Først i 1867 ble det første fyr på Ryvingen satt opp, men det er en annen historie.

